[2018] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 214

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਮੁੰਬਈ

ਬਨਾਮ

ਵੈਂਕਟੇਸ਼ ਕੰਪਲੈਕਸ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ

(2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2706)

ਮਾਰਚ 12, 2018

[ਆਰ.ਐਫ. ਨਰੀਮਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961:

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ - ਆਪਸੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਰਸੀਦਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਬਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ, ਆਮ ਸੁਵਿਧਾ ਫੰਡ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਆਦਿ - ਮਾਲੀਆ ਦੁਆਰਾ ਪੱਖ ਕਰੋ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਆਮਦਨ, ਮੁਨਾਫੇ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ, ਵਪਾਰਕਤਾ ਦਾ ਤੱਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਟੈਕਸ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਹਨ - ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ: ਪਰਸਪਰਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਕਮਾ ਸਕਦਾ - ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਾਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਵੀ ਹਨ - ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਰੀ ਪਛਾਣ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ ਪਰ ਅਚਾਨਕ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ - ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਸੀਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਮੁਰੰਮਤ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਆਮ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਆਪਸੀ ਲਾਭ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਆਪਸੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੀਆਂ - ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ।

ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰਸੀਦਾਂ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਹ ਬਾਹਰ ਸਨ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 79-ਏ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਮਿਤੀ 09.08.2001 ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ - ਟੈਕਸ ਲਈ ਯੋਗਤਾ - ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ: ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ਼ ਸਹਿਕਾਰੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਗੈਰ-ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਹਾਤੇ ਵਾਲੇ ਅਹਾਤੇ ਵਾਲੀ ਸੁਸਾਇਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਸੀਦਾਂ ਆਪਸੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਟੈਕਸ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1960 – ਧਾਰਾ 79-ਏ

ਮਾਲੀਏ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ-ਸਮਾਜ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ: 1.1 ਆਪਸੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ, ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਕਮਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਾਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਵੀ ਹਨ। ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਬਲਕਿ ਅਚਾਨਕ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਸੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 14] [222-ਈ-ਐਚ; 223-ਏ]

1.2 ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(24) ਟੈਕਸਯੋਗ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਧਾਰਾ 2(24)(vii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 14] [223-ਡੀ]

1.3 ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ, ਮੁਰੰਮਤ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਆਮ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਆਪਸੀ ਲਾਭ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19] [225-ਈ-ਐਫ]

1.4 ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਬਜ਼ਾ ਲਾਗਤ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖੁਦ ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਲਾਗਤ ਦੁਬਾਰਾ ਸਿਰਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਅਮਾਨਤ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਭਾਰੀ ਮੁਰੰਮਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਦੇਖਭਾਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਨੰਦ, ਲਾਭ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਗਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 19] [225-ਸੀ-ਡੀ]

1.5 ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਲਾਗਤ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਨਾਫੇ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਕਮ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਪਲ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 19] [225-ਬੀ-ਸੀ]

1.6 ਪੁਰਾਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਯੋਗਦਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋੜੀਂਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਢੁਕਵੀਂ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕੋਲ ਵਾਧੂ FSI ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਉਸਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਧੂ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ, ਆਮ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਖਰਚਾ ਆਵੇਗਾ। ਜੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਅ ਰਾਹੀਂ ਸਿਰਫ ਕਬਜ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਾਲਕੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਰਸੀਦਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। [ਪੈਰਾ 20] [225-ਐਫ-ਐਚ; 226- ਏ]

ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਿਹਾਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਾਂਕੀਪੁਰ ਕਲੱਬ ਲਿਮਟਿਡ, **(1997) 226 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 97 (ਐਸ.ਸੀ.) : (1997) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 394 : [1997] 1 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 263**; ਬੰਗਲੌਰ ਕਲੱਬ ਬਨਾਮ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2013) 350 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 509 (ਐਸ.ਸੀ.) : (2013) 5**

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 509: [2013] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 267; ਚੇਮਸਫੋਰਡ ਕਲੱਬ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, **(2000) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 214 - ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**।

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਕੁੰਬਕੋਨਮ ਮਿਊਚੁਅਲ ਬੈਨੀਫਿਟ ਫੰਡ ਲਿਮਟਿਡ, **ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1965 ਐਸ.ਸੀ. 96: [1964] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 204 - ਵੱਖਰਾ ਹੈ**।

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ -21 ਬਨਾਮ ਜੈ ਹਿੰਦ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ, **(2012) 349 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 541 (Bom);** ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮੁੰਬਈ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਪੀ. ਸੰਧੂ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਚੈਂਬੂਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, **(2005) 273 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 1 (ਐਸ.ਸੀ.);** ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਬਨਾਮ ਰਾਇਲ ਵੈਸਟਰਨ ਇੰਡੀਆ ਟਰਫ ਕਲੱਬ ਲਿਮਟਿਡ, **ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਐਸ.ਸੀ. 85: [1954] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 289**; ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਕਾਮਨ ਐਫਲੂਐਂਟ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ, (ਠਾਣੇ ਬੇਲਾਪੁਰ) ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, **(2010) 328 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 362 (Bom) - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।**

ਸਟਾਈਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਨਿਊਯਾਰਕ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, **(1889) 2 ਟੀ.ਸੀ. 460 - - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।**

2. ਮਿਤੀ 09.08.2001 ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਸਹਿਕਾਰੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਾਲੇ ਪਰਿਸਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 24] [227-ਜੀ]

ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, **2013 (2) ਐਮ.ਐਚ.ਐਲ.ਜੇ. 666 - ਵੱਖਰਾ ਹੈ।**

ਮਿੱਤਲ ਕੋਰਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ **(2010) 320 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 414 (Bom) - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।**

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ

2013 (2) MHLJ 666	**ਵੱਖਰਾ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 4**
[1964] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 204	**ਵੱਖਰਾ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 4**
(2000) 3 ਐਸ.ਸੀ. ਸੀ. 214	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 4**
(2010) 320 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 414 (Bom)	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 6**
(2012) 349 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 541 (Bom)	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 10**
(2005) 273 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 1 (ਐਸ.ਸੀ.)	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 12**
[1954] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 289		**ਪੈਰਾ 12**
[1997] 1 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 263	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 12**
[2013] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 267	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 12**
(1889) 2 ਟੀ.ਸੀ. 460	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 15**
(2010) 328 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 362 (B0m)	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 18**

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2706

ਮਿਤੀ 11.01.2010 ਦੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2009 ਦੇ ਆਈਟੀਏ ਨੰਬਰ 680 ਵਿੱਚ।

ਨਾਲ

2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3271, 3272 ਅਤੇ 3827, 2015 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1180, 2017 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2997 ਅਤੇ 8741, 2018 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2708, 2707, 2713, 2710, 2709, 2711, 2712, 2716, 2714, 2715, 2717, 2728, 2718, 2720, 2721, 2719, 2722, 2724, 2726, 2723, 2725, 2727, 2729, 2730, 2731, 2732, 2733, 2734, 2735, 2736, 2740, 2739, 2737, 2738, 2741, 2742, 2743, 2766-2767, 2747, 2744, 2768-2769, 2771-2772, 2770, 2746, 2745 ਅਤੇ 2765

ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਧਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੇ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਅਮਨ ਸਿੰਘ, ਯਸ਼ਾਂਕ ਅਧਿਆਰੂ, ਅਮਨ ਸਿੰਘ, ਅਜੇ ਵੋਹਰਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ਰਦ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘਾਨੀਆ, ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਠਾਕੁਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਿਲ ਕਟਿਆਰ, ਸਾਸਵਤ ਪਟਨਾਇਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਵਿਤਾ ਝਾ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਸੂਰੀ, ਬੀ.ਵੀ. ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ, ਫਾਰੂਕ ਇਰਾਨੀ, ਸੁਬਰਤ ਬਿਰਲਾ, ਐਸ.ਸੀ. ਬਿਰਲਾ, ਸਾਹਿਲ ਕਪੂਰ, ਸੁਮਿਤ ਲਾਲਚੰਦਾਨੀ, ਅਨਿਲ ਕੇ. ਚੋਪੜਾ, ਸਨਤ ਕਪੂਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਨਿਆ ਕਪੂਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੌਮਿਆ ਸਿੰਘ, ਕਸਲਯਾ ਪਰਾਸ਼ਰ, ਕਮਲ ਮੋਹਨ ਗੁਪਤਾ, ਐਸ. ਬਾਸੁਦੇਵਨ, ਸੌਰਵ ਸੂਦ, ਅੰਕੁਰ ਸਹਿਗਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸਥਾ ਮਹਿਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੈਲੀ ਭਸੀਨ, ਨਿਖਿਲ ਨਈਅਰ, ਐਨ. ਸਾਈ ਵਿਨੋਦ, ਧਨੰਜੇ ਬੈਜਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਸ਼ਾਹ, ਦਿਵਿਆਂਸ਼ੂ ਰਾਏ, ਸਲਿਲ ਕਪੂਰ, ਕਿਸ਼ਲੇ ਪਰਾਸ਼ਰ, ਰਸ਼ਮੀ ਕੁਮਾਰ, ਮਨੀਲਾਲ ਵਿਠਲਾਨੀ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਪਾਂਡਾ, ਡਾ. ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਬਾਜਪਾਈ, ਸ਼ਰਦ ਅਗਰਵਾਲ, ਵੀ.ਐਨ. ਰਘੁਪਤਿ, ਪਰੀਕਸ਼ਿਤ ਪੀ. ਅੰਗਦੀ, ਮੁਹੰਮਦ ਅਪਜ਼ਲ ਅੰਸਾਰੀ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਵੀ.ਡੀ. ਖੰਨਾ, ਅਨਿਲ ਕੇ. ਚੋਪੜਾ,

ਇਮਰਾਨ ਬਰਨੀ, ਇਮਰਾਨ ਬਰਨੀ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਨਿਕਾ ਕਲਿਆਰਸਨ, ਮੈਸਰਜ਼ ਕੇ.ਜੇ. ਜੌਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਸਿਧਾਰਥ ਦਵੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੈਂਟੀਬੇਨ ਏ.ਓ., ਸੇਂਥਿਲ ਜਗਦੀਸਨ, ਨੰਦਿਨੀ ਗੋਰ, ਮਨਦੀਪ ਕਾਲਰਾ, ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰੰਜਾਵਾਲਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਸਿਧਾਰਥ ਚੌਧਰੀ, ਸੰਜੀਬ ਪਾਨੀਗਰ੍ਹੀ, ਐਸ. ਮਹਿਰੋਤਰਾ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ. 1. ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਇਸ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਆਮ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਬਜ਼ਾ ਲਾਗਤ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਲਾਗਤ, ਆਮ ਅਮਾਨਤ ਫੰਡ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਮੁਨਾਫਾ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਵਪਾਰਕਤਾ ਦਾ ਤੱਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਟੈਕਸ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। 2015 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1180 ਵਿੱਚ ਕਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਹ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1960 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 79-ਏ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਨ ਆਪਸੀ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਟੈਕਸ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ।

3. ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਲਈ ਮੁੱਢਲੇ ਤੱਥ ਨੂੰ 2010 ਦੇ SLP (C) No. 30194 ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ

ਤੋਂ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਕਬਜ਼ਾ ਚਾਰਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਇਹ ਮਿਤੀ 09.08.2001 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸੇਵਾ ਲਾਗਤ/ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ 10% ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੈ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ) ਨੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਤੀ 09.08.2001 ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਸਹਿਕਾਰੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਸੁਸਾਇਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਬਾਦਲਾ ਫੀਸ ਟੈਕਸ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਕੋਲ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਟੈਕਸਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਸੀਦ ਦੀ ਟੈਕਸਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

4. ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਆਰ.ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਸੀਦਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਦਾ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕਤਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਲਾਭ ਇਕੱਲਾ ਅੰਤਮ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਮੈਂਬਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ 'ਤੇ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉੱਚ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਟੈਕਸਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ **ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ,** 2013 (2) ਐਮ.ਐਚ.ਐਲ.ਜੇ. 666 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 09.08.2001 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸ਼ੁਦਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਸੀਦ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਬਲਕਿ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੈਕਸਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਕਿਸੇ ਵਸਨੀਕ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ 1.35 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਫੁੱਟ/ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਾਗਤ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਬਜ਼ਾ ਲਾਗਤ ਵਜੋਂ 7/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਫੁੱਟ/ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਰ ਵਸੂਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ **ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਕੁੰਬਕੋਨਮ ਮਿਊਚੁਅਲ ਬੈਨੀਫਿਟ ਫੰਡ ਲਿਮਟਿਡ,** ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1965 ਐਸ.ਸੀ. 96 = (1964) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 204, **ਚੇਮਸਫੋਰਡ ਕਲੱਬ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ,** (2000) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 214 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 43 ਬੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸ਼ੁਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਟੈਕਸਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਅਨੁਛੇਦ 243ZI 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੋ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਰਸੀਦ ਬਿਨਾਂ ਆਪਸੀ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ।

6. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸੰਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। **ਮਿੱਤਲ ਕੋਰਟ ਪ੍ਰੀਮਿਸ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ** (2010) 320 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 414 (Bom) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਿਤੀ 09.08.2001 ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ

ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਸੁਸਾਇਟੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਸੀਦ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

7. ਕਿਸੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 09.08.2001 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਸੀਦ ਜੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲਾਗਤ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਟੈਕਸ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਛਾਣ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

8. ਕੁਝ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਫੀਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਟੈਕਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਨਿਯੋਜਨ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਸੀਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇਸਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਆਖਰਕਾਰ ਰਕਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਮੈਂਬਰ ਸਮੇਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਲਾਭ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

9. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਆਮ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਖਰਚੇ

ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਸਵੈ-ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਦਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਸੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਸੀਦਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਰਗ ਵਜੋਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਲੀਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਮ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਕਮ ਸਰਪਲੱਸ ਵਜੋਂ ਬਚਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਰਪਲੱਸ ਫੰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਲਾਭ ਲਈ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫੇ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕਤਾ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਏਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

10. **ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-21 ਬਨਾਮ ਜੈ ਹਿੰਦ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ,** (2012) 349 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 541 (Bom) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਐਫ.ਐਸ.ਆਈ. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਰਸੀਦਾਂ ਵੀ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਰਸੀਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਐਫ.ਐਸ.ਆਈ. ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਾਧੂ ਬੋਝ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

11. ਉਪਲਬਧ ਵਾਧੂ ਐਫ.ਐਸ.ਆਈ. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਨਵੀਂ ਉਸਾਰੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲੋਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਵਧੇਰੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਵੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਵਾਧੂ ਉਸਾਰੀ ਸਮੇਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਰਸੀਦਾਂ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੱਦ ਤੱਕ ਛੋਟ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ

ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਆਪਸੀ ਵਜੋਂ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਾਟਰੀ ਡਰਾਅ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

12. ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਰੇਕ ਰਸੀਦ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ **ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮੁੰਬਈ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਪੀ. ਸੰਧੂ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਚੈਂਬੂਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ,** (2005) 273 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 1 (ਐਸ.ਸੀ.) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। **ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਬਨਾਮ ਰਾਇਲ ਵੈਸਟਰਨ ਇੰਡੀਆ ਟਰਫ ਕਲੱਬ ਲਿਮਟਿਡ,** ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਐਸ.ਸੀ. 85 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਟੈਸਟ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਮ ਸਮਝ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਮੁਨਾਫਾ ਨਹੀਂ ਕਮਾ ਸਕਦਾ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ **ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਿਹਾਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਾਂਕੀਪੁਰ ਕਲੱਬ ਲਿਮਟਿਡ,** (1997) 226 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 97 (ਐਸ.ਸੀ.) = (1997) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 394 ਅਤੇ **ਬੰਗਲੌਰ ਕਲੱਬ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ,** (2013) 350 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 509 (ਐਸ.ਸੀ.) = (2013) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 509 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

13. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

14. ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਮੁਨਾਫਾ ਨਹੀਂ ਕਮਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (24) ਟੈਕਸਯੋਗ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਆਮਦਨ

ਧਾਰਾ 2 (24) (vii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਾਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਵੀ ਹਨ। ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਬਲਕਿ ਅਚਾਨਕ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਸੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

15. ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਰਡ ਵਾਟਸਨ ਦੁਆਰਾ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਵਿੱਚ **ਸਟਾਈਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਨਿਊਯਾਰਕ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ**, (1889) 2 ਟੀ.ਸੀ. 460 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ:

"ਜਦੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਫੰਡ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਖਾਸ ਜਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਜਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਜਾਂ ਪੂੰਜੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰੀ ਕਿਉਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫਾ ਕਿਉਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

16. **ਬਾਂਕੀਪੁਰ ਕਲੱਬ ਲਿਮਟਿਡ** ਵਿੱਚ (ਸੁਪਰਾ) ਕਿਸੇ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਰਪਲੱਸ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

"20..... ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਲੱਬਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਕਮ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ, ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਸੀ ਜਾਂ ਕਲੱਬਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਗਾਹਕੀ ਆਦਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਸੀ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਕਲੱਬਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਲੱਬਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਫਾਇਦੇ, ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕ ਸਕਣ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕਤਾ ਨਾਲ ਦਾਗੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਸਿਰਫ ਮੈਂਬਰਾਂ (ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦੇ ਸਨ)।

21. ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਕਲੱਬਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਲੱਬ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਆਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਫਾਇਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ "ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ" ਨਹੀਂ

ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਰਪਲੱਸ - ਆਪਸੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖਰਚੇ ਨਾਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇਤਾ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ "ਆਮਦਨ" ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

17. **ਬੰਗਲੌਰ ਕਲੱਬ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

"8..... ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਮੁਨਾਫਾ ਨਹੀਂ ਕਮਾ ਸਕਦਾ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਉਹ ਆਮਦਨ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (24) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ (ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (24) ਦੀ ਧਾਰਾ (7) ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸਮੂਹਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਆਮ ਫੰਡ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਟੈਕਸਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ..... ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਸੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਕਲੱਬਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਮਰਪਣ ਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ..... ।"

18. **ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਕਾਮਨ ਐਫਲੂਐਂਟ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ, (ਠਾਣੇ ਬੇਲਾਪੁਰ) ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ**, (2010) 328 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 362

(Bom) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਕ, ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਠਾਣੇ-ਬੇਲਾਪੁਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਗਠਿਤ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰੇਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਸਹੂਲਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਇਲਾਜ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਨ) ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਰਪਲੱਸ 'ਤੇ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਟੈਕਸ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“10. ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦਾ ਗਠਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮਦਨ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸਮੁੱਚਾ ਯੋਗਦਾਨ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲਾਂ) ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਸਰਪਲੱਸ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ....।”

19. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 133 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਖਰਚੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਨਾਫੇ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਕਮ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ

ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਪਲ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਬਜ਼ਾ ਲਾਗਤ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖੁਦ ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਚਾਰਜ ਦੁਬਾਰਾ ਸਿਰਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਅਮਾਨਤ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਭਾਰੀ ਮੁਰੰਮਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਦੇਖਭਾਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਨੰਦ, ਲਾਭ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਗਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਸੀਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ, ਮੁਰੰਮਤ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਆਪਸੀ ਲਾਭ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

20. ਪੁਰਾਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯੋਗਦਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋੜੀਂਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਢੁਕਵੀਂ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਐਫ.ਐਸ.ਆਈ. ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਉਸਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਧੂ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ, ਆਮ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਖਰਚਾ ਆਵੇਗਾ। ਜੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਅ ਰਾਹੀਂ ਸਿਰਫ ਕਬਜ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਾਲਕੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ

ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਰਸੀਦਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

21. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 79ਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"79A. ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਆਦਿ- (1) ਜੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਿਕਾਰੀ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੀਆਂ।

(2) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝੇ।

(3) ਜੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਤਰਕ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ-

(a) ਜੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਬਾਕੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰੋ:

(b) ਜੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਤਰਕ ਦੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦੇਵੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਖੰਡ (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰੇ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।

22. **ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਤਬਾਦਲਾ ਫੀਸ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਲੀਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਲਾਭ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ।

23. ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਦਾਹਰਣ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 09.08.2001 ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

ਆਦੇਸ਼

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1960 ਦੀ ਧਾਰਾ 79-ਏ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

1) Xxxxxx

2) ਟਰਾਂਸਫਰ ਫਲੈਟ/ਕੰਪਲੈਕਸ ਲਈ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੀ ਦਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ/ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

24. ਸਾਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਮਿਤੀ 09.08.2001 ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਸਹਿਕਾਰੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ ਸੁਸਾਇਟੀ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

25. **ਕੁੰਬਕੋਨਮ** (ਸੁਪਰਾ) ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਗਾਹਕਾਂ ਵਜੋਂ ਸਰਪਲੱਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਭਾਗ ਲੈਣ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। **ਚੇਮਸਫੋਰਡ ਕਲੱਬ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਜਾਂ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝਾ

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਛਾਣ ਸੀ।

26. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਾਲ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਰਧਾਰਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 2015 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1180 ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi